

Nr 220.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om skogsaccis m. m.; given Stockholms slott den 16 mars 1928.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

dels lag om skogsaccis,

dels ock förordning om ändrad lydelse av 4 § i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Lyberg.

Förslag
till
Lag
om skogsaccis.

Häri genom förordnas som följer:

1 kap.

Skogsaccis till kommuner.

Skattepliktigt virke.

1 §.

Vid avverkning av skog skall med undantag, varom nedan stadgas, till den kommun, inom vilken skogen är belägen, för det avverkade virket utgöras skogsaccis att utgå i förhållande till virkets genom taxering fastställda rotvärde.

Skogsaccis skall ej utgöras för virke, som användes för fastighetens eller därmed sambrukad fastighets behov av reparations-, slöjd- eller stängselvirke eller bränsle. Virke, som från allmänningsskog kostnadsfritt till delägare i allmänningen upplåtits för avverkning, skall i dylikt avseende anses såsom avverkat å den fastighet, till vars förmån upplåtelsen skett.

Uppgår för viss skattskyldig rotvärdet å inom kommunen under beskattningsåret avverkat virke utöver husbehovsvirke, som här ovan sägs, icke till etthundra kronor, vare virket skattefritt.

Om beskattningsår gäller vad i 3 § kommunalskattelagen stadgas.

2 §.

Till virke hänföres i denna lag jämväl vindfälld skog, toppar och annat avfallsvirke, men ej stubbar, kvist och ris, löv, näver och lös bark.

3 §.

I fråga om utgörande av skogsaccis anses virke vara avverkat, då det blivit så tillrett och upplagt, att uppmätning av detsamma kan ske på i orten vanligt sätt. Kolvirke räknas såsom avverkat, då det blivit rest eller lagt till kolning eller förts från skogen för att annorstädes kolas. Har

virke, sedan det fällts men innan med detsamma vidtagits sådan åtgärd, som nu sagts, avyttrats eller använts, eller har virke, vilket upplagts för ändamål som i 1 § andra stycket avses och av dylik anledning ej taxerats, sedermera avyttrats annorledes än i samband med fastigheten eller använts för annat ändamål än nyss sagts, skall det anses såsom avverkat, när det sålunda avyttrades eller användes.

Taxerat rotvärde.

4 §.

Taxering till skogsaccis skall avse rotvärdet å skattepliktigt virke, som, efter ty i 3 § sägs, är att anse såsom avverkat under beskattningsåret.

5 §.

Rotvärdet skall beräknas efter ortens pris vid den tid, då virket enligt 3 § är att anse såsom avverkat.

Taxerat rotvärde skall upptagas i fulla tiotal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till fullt tiotal, bortfaller.

(Se vidare anvisningen.)

6 §.

Ingår i kommun mer än en församling eller mer än ett skoldistrikt, skall i förekommande fall vid taxeringen för varje skattskyldig angivas, huru stor del av det taxerade rotvärdet som belöper å varje sådant administrativt område. Dessa delvärden skola utföras i fulla tiotal kronor, och skall därvid erforderlig jämkning ske sålunda, att delvärdena sammanlagt motsvara hela det taxerade rotvärdet.

Skattskyldighet.

7 §.

Skogsaccis skall erläggas av avverkaren.

Med avverkare förstås den, som vid den tid, då virket enligt 3 § är att anse som avverkat, ägt förfoga över virket, dock att, där annan ägt rätt till avfallsvirket, denne skall anses såsom avverkare i fråga om sådant virke.

Avlider skattskyldig, skall för det beskattningsår, under vilket dödsfallet inträffade, oskift dödsbo efter honom taxeras i den avlidnes ställe.

Beräkning av skogsaccis och dess användning.

8 §.

Skogsaccis till kommunen skall utgå å det taxerade rotvärdet efter en skattesats, vilken för ethundra kronor utgör en fjärdedel av det belopp, som på en skattekrona i medeltal under de senast förflutna fem åren ut-

debiterats inom kommunen, skolande nämnda skattesats jämkas till närmast högre femtal ören.

Har kommun för ett eller flera av dessa år åtnjutit understöd av skatteutjämningsmedel, skall skattesatsen beräknas med hänsyn till den lägre utdebitering, som skulle fastställts, därest kommunen tillgodokommet dylikt understöd upptagits i kommunens stat såsom inkomst.

Skattesatsen fastställles på landet av kommunalstämma eller, där kommunalfullmäktige finnas, av dessa, samt i stad av stadsfullmäktige eller, där sådana ej finnas, av allmän rådstuga.

9 §.

1 mom. Skogsaccismedel, som inflyta till stad eller köping med egen kommunalförvaltning, äro i fråga om användningen likställda med andra kommunens skattemedel.

2 mom. Skogsaccismedel, som inflyta till landskommun, skola avsättas till en skogsaccisfond, från vilken kommunen äger anvisa medel såsom tillskott till täckande av sådana utgifter för kommunen, till vilka enligt gällande författningar medel eljest skolat beredas genom allmän kommunalskatt. Såsom sådant tillskott må under löpande året anvisas till användning för påföljande år högst så stort belopp, som motsvarar en tredjedel av fondens behållning den 1 september under löpande året och en tredjedel av den skogsaccis, som debiteras på grund av samma års taxering till skogsaccis.

Tillskott, varom nu sagts, skall upptagas såsom inkomst i kommunens stat.

10 §.

Har skogsaccisfond så nedgått, att densamma jämte den skogsaccis, som skall utgå på grund av löpande årets taxering, ej skulle förslå till beredande av nedsättning i den eljest för täckande av kommunens skattebehov erforderliga utdebiteringen inom kommunen med fem öre på en skattekrone, må fonden och skogsaccismedlen för året upptagas som inkomst i kommunens stat för påföljande år.

11 §.

Skogsaccisfonden skall särskilt förvaltas och redovisas. Till densamma skall föras jämväl ränta å fondens medel.

Eftertaxering m. m.

12 §.

Har skattskyldig i uppgift eller upplysning, som avgivits till ledning vid taxering till skogsaccis, lämnat oriktigt meddelande, eller har han, ehuru uppgiftspliktig, underlåtit avlämna uppgift eller infordrad upplysning, och har därav föranletts, att virke icke blivit inom vederbörande kommun taxerat till skogsaccis, skall det virke, som genom berörda förfarande

undgått taxering eller blivit för lågt taxerat, där eftertaxeras och accis påföras den skattskyldige med belopp, som genom berörda förfarande undandragits.

Eftertaxering må icke ske senare än fem år efter det år, då taxeringen rätteligen bort äga rum. Har den skattskyldige avlidit, åsättes taxeringen hans dödsbo; dock att sådan taxering icke må ske senare än två år efter utgången av det kalenderår, under vilket bouppteckning efter honom blivit ingiven för registrering.

13 §.

För skogsaccis, som påförts avliden person eller på grund av stadgandena i 7 § tredje stycket eller 12 § andra stycket oskift dödsbo efter honom, svare dödsboet ej med mera än tillgångarna i boet. Är boet skiftat, svare bodelägare icke för mera än vad av skatten å hans lott belöper och icke i något fall med mera än hans lott i boet utgör.

2 kap.

Skogsaccis till församlingar m. fl.

14 §.

Skogsaccis skall på grundval av taxering enligt denna lag utgå jämväl till församling, skoldistrikt och fattigvårdssamhälle, som avses i 6 § lagen om fattigvården.

Vid beräkning av den skattesats, efter vilken skogsaccisen skall utgå, samt vid påförande av skogsaccis skall vad i 8 § första och andra styckena samt 12 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

Beträffande skogsaccismedel, som inflyta till sådan församling eller sådant skoldistrikt, som sammanfaller med eller utgör del av stad, skall stadgandet i 9 § 1 mom. äga motsvarande tillämpning. I andra fall skall beträffande skogsaccis, som avses i denna paragraf, motsvarande tillämpning ske av bestämmelserna i 9 § 2 mom. samt 10 och 11 §§.

Vad i 8 § tredje stycket stadgats om kommunalstämma, kommunalfullmäktige, stadsfullmäktige och allmän rådstuga skall i fråga om församling och skoldistrikt gälla vederbörande kyrkostämma eller, där kyrkofullmäktige finnas, dessa samt i fråga om särskilt fattigvårdssamhälle fattigvårdsstämma eller, där fattigvårdsfullmäktige finnas, dessa.

3 kap.

Taxering, debitering, uppbörd m. m.

15 §.

Angående taxeringsmyndigheter och förfarandet vid taxering till skogsaccis stadgas i gällande taxeringsförordning.

16 §.

Debitering av skogsaccis verkställes på landet av kommunalnämnd, i stad utom Stockholm av drätselkammare och i Stockholm av överståthållarämbetet.

Det åligger debiteringsförrättaren att uträkna och i skogsaccislängden införa skogsaccis samt utfärda debetsedlar å skogsaccis och låta tillställa de accisskyldiga desamma minst fjorton dagar före uppborädsstämman.

Debetsedel skall för varje accisskyldig upptaga taxerat rotvärde och den skogsaccis, som därå belöper; och skall, om i kommun ingår mer än en församling eller mer än ett skoldistrikt, särskilt angivas det rotvärde, som belöper på varje område, samt därå belöpande skogsaccis.

Uppborädsstämman hålles efter utgången av oktober månad.

Därest uppborä av skogsaccis äger rum i sammanhang med uppboräden av de allmänna kommunalutskylderna, skall skogsaccis påföras å debetsedel för allmänna kommunalutskylder med iakttagande av vad nyss om särskild debetsedel för skogsaccis stadgats.

Har vid skogsaccisens uträknande eller debetsedels utskrivande fel förelupit, göres anmälan därom till debiteringsförrättaren, som utfärdar behörigen rättad debetsedel, varjämte i skogsaccislängden införes erforderlig rättelse.

Vad i övrigt stadgas i kommunallagarna om uppborä, indrivning och redovisning av allmänna kommunalutskylder gälle i tillämpliga delar jämväl angående skogsaccis.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1929.

Genom denna lag upphäves lagen den 11 oktober 1912 om skogsaccis och om virkestaxering, dock att sistnämnda lag skall äga tillämpning även efter den nya lagens ikraftträdande i de hänseenden, som nedan angivas.

Vid den nya lagens tillämpning skall iakttagas följande:

1. Den äldre lagen skall fortfarande lända till efterrättelse beträffande eftertaxering till skogsaccis, som enligt nämnda lag skolat utgöras.

2. Vid beräkning av den skattesats, efter vilken skogsaccis skall utgå, skall beträffande tiden före denna lags ikraftträdande vad däri stadgas om utdebitering på en skattekröna gälla utdebitering på etthundra kronor till bevillning beskattningsbar inkomst.

3. Av de skogsaccismedel, som inom landskommun, församling eller skoldistrikt, som ej sammanfaller med eller utgör del av stad, eller ock fattigvårdssamhälle, som avses i 6 § lagen om fattigvården, utdebiteras på grund av taxering under det första, andra och tredje året, sedan denna lag trätt i kraft, må på sätt och i den ordning, som i 9 § 2 mom. stadgas, till användning för påföljande år högst anvisas:

år 1929: två tredjedelar av det på grund av taxeringen samma år debiterade beloppet;

år 1930: hälften av den behållning, som den 1 september samma år finnes i den enligt denna lag avsatta skogsaccisfonden, samt hälften av det på grund av taxeringen under året debiterade beloppet; och

år 1931: fyra tiondelar av den i skogsaccisfonden den 1 september samma år förefintliga behållningen samt fyra tiondelar av det på grund av taxeringen under året debiterade beloppet.

4. Finnes, då den nya lagen träder i kraft, skogsaccisfond, som avsatts enligt äldre lag, skall i fråga om sådan fond gälla vad i äldre lag är därom stadgat.

Till skogsaccisfond, som nu sagts, äro jämväl att räkna medel, som inflyta efter den nya lagens ikraftträdande på grund av taxering enligt äldre lag.

Anvisning till 5 §.

Avverkat virkes rotvärde skall bestämmas med hänsyn till virkesprisen å avverkningsorten. Har det avverkade virket sålts å rot och har avverkningen ägt rum i omedelbar anslutning till försäljningen, bör det härvid åsatta priset kunna ligga till grund för prissättningen vid taxeringen, såvida ej särskilda omständigheter föranlett, att det åsatta priset skilt sig från det å orten normala. Har virket ej sålts å rot, eller är virket att enligt 3 § anse såsom avverkat först så lång tid efter försäljningen, att ändring i prissförhållandena därefter ägt rum, eller hava särskilda omständigheter föranlett, att det åsatta priset skilt sig från det å orten normala, skall rotvärdet beräknas efter det pris, som liknande virke i liknande avsättningsläge, köpt eller sålt å rot, skäligen bort betinga vid den tid, då det är att anse som avverkat. Härvid bör märkas, att under en och samma avverkningsperiod prisen kunna vara varierande. Emellertid kan det inträffa, att representativa försäljningar av virke å rot icke förekomma å avverkningsorten. I sådant fall kan en grund för uppskattning av rotvärdet vinnas genom att utgå från försäljningspriset för sådana virkessortiment, varom är fråga, å det närmast belägna ställe (vattendrag, järnvägsstation eller dylikt), dit virket föres och där virkespris sätts eller eljest bestämda pris å virke betalas, varefter från nämnda försäljningspris avdragas kostnaderna för fällning, tillredning, utforsling och inmätning av samma sortiment, allt under förutsättning, att nämnda pris och kostnader kunna anses vara för liknande förhållanden representativa. Härvid är dock att märka, att vid en sådan beräkning allenast sådana avverknings- och transport- med flera kostnader, som direkt sammanhånga med avverkningen och utdrivningen, få avdragas, men däremot icke av avverkningens storlek mer eller mindre oberoende kostnader för förvaltning, skogsvård, bevakning med flera dylika allmänna omkostnader. Avdrag får ske för på vederbörande virkesparti belöpande

beräknad skogsaccis och skogsvårdsavgift men ej för kostnad för uppskattning av virke på rot eller för stämpling av virket.

Stundom kan det inträffa, att avverkning sker under sådana förhållanden, att svårighet möter att fastställa ett på virkets försäljningspris grundat rotvärde. Om exempelvis nybyggnadsvirke för eget behov avverkas å skog, som är så belägen, att liknande virke ej kan med fördel forslas till lämplig avsättningsplats, och försäljningar av virke ej heller å orten förekomma i någon nämnvärd omfattning, får det avverkade virket icke därför räknas som värdelöst utan skall upptagas till det värde, efter vilket det kan antagas, att avverkaren skulle fått erlagga betalning för virket, därest han varit nödsakad att köpa detsamma å rot av annan skogsägare å orten.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 4 § i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner.

Härigenom förordnas, att till 4 § förordningen den 16 december 1927 angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner skall fogas ett nytt mom. av följande lydelse:

5 mom. Vid beviljande av understöd skall Kungl. Maj:t till ledning vid bestämmande av skattesatsen för skogsaccis ange huru stor del av understödet som skall anses tillkomma i kommunområdet ingående kommun, församling och skoldistrikt.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 16 mars 1928.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, GÄRDE, PETTERSSON, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG, VON STOCKENSTRÖM.

Efter gemensam beredning med cheferna för social-, ecklesiastik- och jordbruksdepartementen anför chefen för finansdepartementet, statsrådet Lyberg:

Då förslag till kommunalskattereform förelades 1927 års riksdag, framlades ock i proposition nr 105 förslag till lag om skogsaccis. Kungl. Maj:t har förut i dag beslutat, att kommunalskattefrågan skall ånyo föreläggas riksdagen till prövning; och får jag nu i anslutning härtill anmäla förslag till lag om skogsaccis. Kommunalskatteutskottet vid 1927 års riksdag vidtog i det då till prövning föreliggande författningsförslaget vissa ändringar, bland annat i fråga om de kommuner, som skulle äga uttaga skogsaccis, om fritagande av husbehovsvirke med undantag av nybyggnadsvirke från skogsaccis samt om skogsaccisens belopp och maximering. I den allmänna motiveringen för förslaget till kommunalskatte- lag har jag förut i dag uttalat, att jag anser mig böra godtaga de av utskottet i 1927 års förslag till lag om skogsaccis vidtagna ändringarna med undantag av bestämmelsen om skogsaccisens maximering.

Det författningsförslag, vars framläggande för riksdagen jag nu förordar, är således utarbetat på grundval av utskottsforöslaget med nyssnämnda undantag. I det av utskottet framlagda författningsförslaget hade i 8 och 14 §§ införts bestämmelser, som avsågo att klargöra, att vid beräkning av skattesatsen för skogsaccis hänsyn skulle tagas till den kommunala utdebitering, som återstode efter avdrag av skatteutjämningsbidrag. I utskottets utlåtande (nr 1, sid. 77) uttalades, att riktigheten av en sådan regel syntes påtaglig samt att i förordningen om bidrag av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner föresloges det tillägg, att erforderliga uppgifter skulle av Kungl. Maj:t meddelas vid understödets fördelning, för att de olika kommunala enheterna skulle äga kännedom om huru stort utjämningsbidrag som belöpte på varje enhet. De av utskottet i 8 och 14 §§ skogsaccislagen införda bestämmelserna anser jag välmotiverade. I fråga om förordningen om bidrag av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner får jag erinra, att denna förordning antogs av 1927 års riksdag, därvid dock förenämnda, av utskottet

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 1 saml. 187 häft. (Nr 220.)

föreslagna tilläggsbestämmelse (4 § 5 mom.) av riksdagen utslöts, då förslaget till skogsaccislag ej blev bifallet. Denna tilläggsbestämmelse i skatteutjämningsförordningen synes nu böra införas.

För en del ändringar av redaktionell natur, som vidtagits i utskottets förslag till lag om skogsaccis, torde någon motivering icke vara erforderlig.

Av saklig innebörd är emellertid det i 3 § införda, ur gällande skogsaccislag hämtade tillägg därom, att virke, som avverkats och upplagts för husbehov men sedan avyttras eller användes för annat ändamål än husbehov, är att anse som avverkat vid avyttringen eller användningen.

En annan saklig men föga betydelsefull ändring har gjorts i anvisningen till 5 §, i det rätten till avdrag för eventuella stämplingskostnader borttagits och uttryckligt stadgande införts, att avdrag medgives för på vederbörande virkesparti belöpande beräknad skogsaccis och skogsvårdsavgift men ej för stämplings- och uppskattningskostnad. Detta har skett för att vinna full överensstämmelse med vad som gäller beträffande uppskattning av skogsvärde vid fastighetstaxering. Ändringen betingas för övrigt även därav, att samma resultat bör vinnas, om man vid värderingen utgår från värdet å rot av i sådant skick försålt virke eller om man utgår från försäljningspris å avverkat virke. Stämplings- och uppskattningskostnad betalas normalt av säljaren, medan den beräknade skogsaccisen och skogsvårdsavgiften är att anse som en omkostnad för köparen.

Föredragande departementschefen uppläser härefter förslag till *dels* lag om skogsaccis *dels* ock förordning om ändrad lydelse av 4 § i förordningen den 16 december 1927 (nr 462) angående understöd av skatteutjämningsmedel åt synnerligt skattetyngda kommuner samt hemställen, att dessa förslag måtte i proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla, och skall till riksdagen avlätas proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Einar Regnér.